

MaHa AJANSI

26/7/1965

965/17

Türkiye Maden-İş Sendikası Genel Başkanı
Kemal Türkler'in Kongreyi Açış konuşması

Türkiye Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Kemal Türkler, 26 Temmuz 1965 Pazartesi günü Maden-İş'in XV. Büyük Kongresinde önemli bir açış konuşması yapmıştır. Bu konuşmasında Genel Başkan çeşitli memleket ve dünya meselelerine değinmiş bu arada Türkiye'nin içinde bulunduğu dönemi şöyle belirtmiştir:

"Türkiye'miz tarihinin en mutlu günlerinde en başarılı fikir savaşlarını verirken işçi hak ve hürriyetlerini, Türkiye'nin ve dünyanın gidişini etkileyen kuvvetlerin değerlendirilmesini yaparak savunan Türkiye Maden-İş Sendikası XV. Büyük Kongresini İstanbul'da yapmaktadır.

Kongremiz; ilerici kuvvetlerle tutucu ve çıkarıcı çevrelerin birbirleriyle yer yer fikir ve hareket mücadelesini verdiği bir dönemde Anayasa ilkelerine sendikaların sahip çıkmakta olduklarını bütün ayrıntıları ve bütün güçlüğü ile belirterek çalışmalarına başlayacaktır."

Kemal Türkler şu inancını da açıkca belirtmiştir:

"Açıkca söylüyor ve ilân ediyoruz ki; gizli kapaklı yollarla, örtülmüş ve maskelenmiş niyetlerle Anayasada yer alan ilkelere karşı olan bütün örgütler, bütün kişiler ve bütün dolambaçlı hesap güdücüler karşısında biz güçlü işçi sendikaları olarak (Anayasanın kılına halel getirmeyecek ve tutucu, sömürücü kuvvetlere Anayasanın hiç bir ilkesinde en ufak bir taviz vermeyeceğiz.) Biliyoruz ki, bu tavizi verirsek bunu yenileri ve böylece bütün hak ve hürriyetlerimizin gaspı takip edecektir. Onun için kuzu postuna bürünmüş de olsalar, biz o kurtlara kendi ellerimizle kendi haklarımızı ve hürriyetlerimizi teslim etmeyeceğiz.

Kendisinin de bunları kendi gücüyle alması mümkün olmayacaktır. Anayasa ilkeleri mutlaka hükümrân olacak ve daha mutlu günlere kavuşacağız."

Türkiye Maden-İş Sendikası Başkanı Türkler, daha sonra şu soruyu sormuş ve şöyle cevaplandırmıştır:

"Niçin İş Kanunu Sendikalar Kanunu, Toplu Sözleşme grev kanunu değil de Anayasa? Niçin bütün mücadelemizin özünü Anayasa ilkelerine dayamaktayız? Niçin?

Çünkü biliyoruz ki, Anayasamız halkoyunun desteğini kazanmasaydı yıllardan beri alınmasına çalıştığımız ve sömürülen emeklerimizin hakkını koruyacak olan ilk araç olan grev hakkına henüz kavuşamazdık. Çünkü gelmiş geçmiş iktidarlar ve onların anlayışındakiler ya grev hakkına karşı çıkmışlar, "grev hakkını isteyen bizden değil" demişler, ya da grev hakkını vereceklerini vaadede ede iktidara gelmişler, ama uzun bir dönem içinde, bir çok kanun çıkardıkları halde grev hakkı isteklerine sırt çevirmişlerdir. Anayasa olmasaydı 27 Mayıs sonrası iktidarlarının hiç biri de bu hakkı tanımaya yanaşma-

HD

SAHİBİ : Kemal TÜRKLER (Türkiye Maden-İş Sendikası Genel Başkanı)

Yazı İşleri Md. : Kemal Sülker (" " " Basın Müşaviri)

İdare Merkezi : Cağaloğlu Nuruosmaniye Cad. Alibaba Türbe Sok. No. 18 Kat 3 İSTANBUL Tel : 27 21 39

yacak ve biz her türlü kanunî hakkımızı kullanarak bu elde etmek için büyük bir mücadele verecektik."

Genel Başkan, bütün mücadelelerinin hareket noktasını niçin Anayasadan almakta olduklarını da şöyle izah etmiştir:

"Anayasamız dilediğimiz anda çalışma hürriyetimizi tanımıştır (Md.40), çalışmayı bir hak ve ödev olarak kabul etmiş, devlete çalışanların insanca yaşamasını sağlama görevini yüklemiştir (Md.42). Çalışma hayatının kararlılık içinde geçmesi ile devlete verilmiştir. Çalışanların korunması, işsizliğin önlenmesi zorunluğu bu maddede yer almış olduğu halde bunu gerçekleştirmeyenlere karşı Anayasa ilkelerini savunmak elbette başgörevimiz olacaktır. Çocuk işçilere, kadın işçilere, iş kazasına uğrayan işçilere cinsiyetlerine ve yaşlarına ve güçlerine uygun iş verilmediğini görüyor ve bunun önlenmesini istiyorsak, elbette Anayasayı elimize bayrak yapacak ve bunların sağlanmasını öngören 43. maddesinin uygulanmasını başarmak için Anayasaya sarılacağız."

Türkler, geniş izahlar yaptıktan sonra eski günlere dönmüş ve demiştir ki:

"5018 sayılı eski Sendikalar Kanunu'nun ne kadar antidemokratik hükümler taşıdığını, geniş uygulama dönemi içinde görmüş ve şikâyetçi olmuşuz ur."

O sendikalar kanunu ki, iktidar partilerinin sendikalarımıza baskı yapmasını kolaylaştırmış ve sekiz yıl uygulanan hükümleri, yöneticilerin iktidar partisine sempatik gelmemesi yüzünden sendikalar Birliklerinin kapatılması için yeniden keşfedilmiştir. Konfederasyonumuz nerdeyse kuruluşundan beş altı yıl sonra "kanunsuz bir yapı" durumuna getirilecekti.

O Sendikalar Kanunu ki, en basit bir "yerli mali kullanma" mitingini, gelir vergisinin asgarî geçim indirimi hükmünün yükseltilmesi için yapılan toplantıyı "siyaset yapmak, sendikaları siyasete âlet etmek" sayılmasına imkân vermiş ve sendikaların kapılarını kilit vurulabilmesini hükümlerinde taşımıştır. O günleri ve bu olayları yaşadığımız için Anayasamızın sendika kurma hakkını tanıyan 46. maddesini titizlikle savunuyoruz. Sendikalar için yalnız tüzüklerinin, yönetim ve işleyişlerinin demokratik esaslara uygunluğu şartını koyan bu maddenin açıklığı yüzünden 274 sayılı sendikalar Kanununu bu Anayasa ilkesine aykırı hükümleri için tenkid ediyoruz, ama eski Sendikalar Kanunu da rahmetle anmıyoruz."

Kemal Türkler, bu konudaki sözlerini şöyle bitirmiştir:

"Anayasayı niçin mi savunuyoruz?

Çünkü biz fikir özgürlüğünden yanayız. Herkese düşünce ve kanaat hürriyeti tanıyan (Md.20), herkese bilim ve sanatı serbestçe öğrenme, öğretme, açıklama, yayma ve araştırma hakkı tanıyan (Md.21), halkın öğrenim ve eğitim ihtiyaçlarını sağlamayı devlete başta gelen ödev olarak veren (Md.50) Anayasa, bizi çağdaş uygarlığa ulaştırıcak yolu tastamam çizmiştir. Anayasayı bunun için dilimizden düştürmüyor, Anayasanın birer birer ve süratle uygulanmasına çalışıyoruz. Biliyoruz ki bilim evrenseldir. Bilimden yararlanmayı bir azınlık kendi tekelinde bırakırsa o azınlığın ekonomik çıkarları, halkın öğrenmesine, eğitilmesine karşı işler ve biz bilgisiz kalırız. Bilgisiz kaldıkça da sömürülmemiz için gerekli fikrî aldatmalar, yasaklamalar ve tek yönlü bilim anlayışı bizi mahvetmekte devam eder. Bunun önlenmesi için Anayasayı savunuyor ve onun uygulanmasını istiyoruz."

Türkiye Maden-İş Sendikası Başkanı, sendikacılık anlayışını da izah eden etraflı konuşmasında, çalışma raporuna da değinerek durumu şöyle özetlemiştir:

"Biz, işçi sendikası olarak, üyelerimizi yalnız ve yalnız işyerlerinin birer ünitesindeki basit günlük işçi-işveren meseleleriyle uğraşır durumda bırakmak isteyenlerden değiliz. Biz, hayatı tümü ile ele alan ve hayatın seve seve yaşanır bir güzelliğe getirilmesine çalışan, sendikacılığı dar kalıpların cenderesinde bunaltmayan bir anlayışın mensuplarıyız. Onun için de sunduğumuz çalışma raporunda bizi çevreleyen meselelerin büyük bir çoğunluğu hakkında görüşümüzü ve mücadelemizi dile getirmeğe çalıştık. Amacımızın kutsallığını bilerek, bu uğurda mücadelenin kolay başarılarla sona ermeyeceğine inaparak, ama mutlaka son zaferin bizde olduğundan aslâ şüphe etmeyerek huzuru-nuza çıkmış bulunuyoruz."

Kemal Türkler, büyük ilgi uyandıran ve yer yer alkışlarla kesilen konuşmasında Türkiye'nin geri kalmış bir toplum olması gerçeğine de değinmiş ve şu inancını dile getirmiştir:

"Geri kalmış bir toplum olma lekesini bizim nasırlı ellerimiz keziyacaktır. Türkiye'nin ekonomik kurtuluşunu, Atatürk'ün açtığı yoldan biz sağlayacağız. Anayasamızın özüne ve sözüne uygun, insanca yaşayanların Türkiye'sini, sosyal adalete dayanan demokratik düzeni biz yerleştireceğiz. Çünkü demokratik düzen, insan haklarına riayetkâr, sosyal adalete razı olanların yararlanacağı bir düzendir. Bu düzende, sömürücü çıkarlarının zedeleneceğini görenler, devletin halkın yararına, halk için, halk tarafından yönetimi önlemek azmiyle çeşitli tertiplere başvuracaklardır. Ama, muvaffak olamayacaklardır. Gücümüzü Anayasadan, metodumuzu bilimden, inancımızı tarihin derslerinden almaktayız."

x X x

HD.